

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH w Świetlicy Terapeutycznej w Lewinie Brzeskim

wersja skrócona

Opracowali: Bronisława Juszczyk-Nazarko
Jolanta Cieślik-Wilczyńska
Sylwia Piechowiak
Justyna Stelmaszczyk
Renata Pietruńko

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH w ŚWIETLICY TERAPEUTYCZNEJ w Lewinie Brzeskim*

***Ilekcóż mówimy o Świetlicy Terapeutycznej w Lewinie Brzeskim mamy również na myśli oddziały w Łosiowie i Skorogoszczy Świetlicy Terapeutycznej w Lewinie Brzeskim**

Zamiennie będziemy używać zamiast pełnej nazwy Świetlica Terapeutyczna w Lewinie Brzeskim nazwy: Świetlica Terapeutyczna, Świetlica lub placówka.

Spis treści:

1. Wprowadzenie:

- 1) W jakim celu zostały wprowadzone „Standardy ochrony małoletnich”?
- 2) Co możecie w nich znaleźć?
- 3) Prawa dziecka - dlaczego powinniście je znać?

2. Część I – Standardy ochrony małoletnich w Świetlicy

3. Część II – Zasady postępowania w celu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

I. Zasady postępowania pracowników Świetlicy

- 1) Obszar: Przestrzeganie praw dziecka przez pracowników Świetlicy;
- 2) Obszar: Komunikacja pracowników Świetlicy z małoletnimi wychowankami;
- 3) Obszar: Zakaz stosowania przez pracowników Świetlicy jakiegokolwiek formy przemocy wobec małoletniego, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym;
- 4) Obszar: Kontakt pracowników Świetlicy z małoletnimi.

II. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi w Świetlicy. Zachowania niedozwolone małoletnich

- 1) Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi
- 2) Niedozwolone zachowania małoletnich w Świetlicy

III. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

- 1) Korzystanie z komputerów z dostępem do Internetu;
 - 1a) Zasady dotyczące grupy świetlicowej
 - 1b) Zasady dotyczące grupy popołudniowej
- 2) Korzystanie z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu;
 - 2a) Zasady dotyczące grupy świetlicowej
 - 2b) Zasady dotyczące grupy popołudniowej
 - 2c) Zasady dotyczące zajęć specjalistycznych u psychologa, logopedy.
- 3) Korzystanie z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjazdów, wycieczek edukacyjnych, półkolonii organizowanych przez placówkę.

IV. Zasady ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

V. Zasady ochrony prywatności małoletnich

- 1) Zasady ochrony wizerunku małoletnich
- 2) Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

4. Część III. Ścieżki postępowania małoletniego w przypadku doznawania przez niego krzywdy. Procedury interwencyjne w Świelicy:

- 1) Rodzaj krzywdy: Znęcanie się, przemoc fizyczna, słowna, psychiczna stosowane wobec małoletniego,
- 2) Rodzaj krzywdy: Celowe zniszczenie lub kradzież rzeczy małoletniego;
- 3) Rodzaj krzywdy: Przemoc domowa stosowana wobec małoletniego;
- 4) Rodzaj krzywdy: Nierówne traktowanie - dyskryminacja wychowanka małoletniego;
- 5) Rodzaj krzywdy: Celowe zniszczenie lub kradzież rzeczy małoletniego;
- 6) Rodzaj krzywdy: Stosowanie wobec małoletnim cyberprzemocy;
- 7) Rodzaj krzywdy: Zagrożenie bezpieczeństwa małoletnim w przypadku sekstingu;
- 8) Rodzaj krzywdy: Wysyłanie małoletnim w Internecie treści szkodliwych, nielegalnych i niepożądanych;
- 9) Wysyłanie małoletnim w Internecie treści szkodliwych, nielegalnych i niepożądanych;
- 10) Rodzaj krzywdy: Naruszenie prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystywania w sieci danych osobowych lub wizerunku małoletniego;
- 11) Rodzaj krzywdy: Nawiązywanie przez małoletniego niebezpiecznych kontaktów w Internecie.

5. Część IV materiał pomocniczy - Prawa dziecka, Wykaz telefonów i adresów mailowych instytucji pomocowych

I. Wprowadzenie

- ✓ W jakim celu zostały wprowadzone „Standardy ochrony małoletnich”?
- ✓ Co możecie w nich znaleźć?
- ✓ Prawa dziecka - dlaczego powinniście je znać?

Krzywdzenie dzieci jest niepokojącym problemem, który coraz częściej występuje we współczesnym świecie. Z różnymi formami krzywdzenia macie również do czynienia w środowisku sobie najbliższym. W tej sytuacji konieczna jest odpowiednia reakcja Świetlicy.

Jednym z najważniejszych celów działania Świetlicy jest chronienie Was przed różnymi formami przemocy, przeciwdziałanie wszelkiej dyskryminacji oraz budowanie w niej bezpiecznego i przyjaznego Wam środowiska. Konieczność ochrony Was przed różnymi formami krzywdzenia wynika z przekonania, że:

- w obliczu narastającej fali przemocy i agresji wobec dzieci powinniście mieć zagwarantowane bezpieczeństwo i ochronę w Świetlicy;
- Wasze prawa powinny być przestrzegane;
- niedopuszczalne jest stosowanie wobec Was jakiegokolwiek formy przemocy – w każdej sytuacji, w której jesteście bądź możecie być krzywdzeni, musicie otrzymać w Świetlicy pomoc.

Istotnym i konkretnym działaniem Świetlicy na rzecz Waszej ochrony w Świetlicy jest stworzenie warunków do skutecznej pomocy Wam w sytuacjach trudnych oraz warunków do lepszego zabezpieczenia Waszych praw. Zadanie to realizuje bardzo ważny z punktu widzenia Waszego bezpieczeństwa dokument – „Standardy ochrony małoletnich”.¹ Jest on wyrazem troski o Waszą ochronę w sytuacjach, w których czujecie się skrzywdzeni. Troskę tę rozumiemy jako szczególną dbałość o Waszą godność oraz o Wasze dobro fizyczne i psychiczne.

Do jego opracowania Świetlica została zobowiązana przez państwo – uznano bowiem za pilną potrzebę wprowadzenie systemowego rozwiązania ochrony Was przed przemocą fizyczną i psychiczną, edukacyjną, materialną czy – *coraz powszechniejszą* – cyberprzemocą.

Dlatego też dokument ten został skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania, z których możecie skorzystać w sytuacjach zagrożenia Waszego bezpieczeństwa lub podejrzenia czy przypuszczenia, że takie sytuacje Wam zagrażają. „Standardy ochrony małoletnich” określają:

1. główne kierunki działań Świetlicy na rzecz Waszej ochrony, zwane w dokumencie „standardami”,
2. zasady, czyli przyjęte w Świetlicy normy postępowania pracowników Świetlicy i małoletnich wychowanków, dotyczące w szczególności:
 - a) bezpiecznych relacji pracowników Świetlicy z małoletnimi;
 - b) bezpiecznych relacji między małoletnimi;
 - c) korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu;
 - d) ochrony małoletnich przed zagrożeniami z sieci.
3. Sposoby Waszego postępowania w sytuacjach, w których czujecie się krzywdzeni oraz działania Świetlicy zabezpieczające Was przed krzywdzeniem i jego skutkami.

¹ **Standard** – norma, wymóg, kierunki działań Świetlicy na rzecz ochrony dzieci.

Małoletni – osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.

„Standardy ochrony małoletnich” stanowią również istotną formę zabezpieczenia Waszych praw. W celu ochrony Was przed różnymi formami krzywdzenia bardzo ważna jest znajomość i przestrzeganie praw dziecka.

Jako osobom małoletnim należy się Wam szczególna opieka i ochrona dorosłych, bo nie zawsze jesteście w stanie sami należycie zadbać o swoje bezpieczeństwo. Ochrona Waszych praw jest zatem powinnością rodziców i wszystkich pracowników Świetlicy.

Działania naruszające prawa dziecka uznaje się za równoznaczne z jego krzywdzeniem. Stajecie się wówczas ofiarą różnych form przemocy, np. fizycznej, psychicznej czy emocjonalnej. Łamanie praw dziecka staje się więc źródłem krzywdy, której możecie doznać lub doznajecie zarówno ze strony dorosłych, jak i rówieśników. Właśnie dlatego bardzo ważna staje się znajomość i przestrzeganie praw dziecka przez wszystkich członków szkolnej społeczności.

Mówiąc o Regulaminie/Procedurach Świetlicy mamy na myśli:

- Regulamin Organizacyjny Świetlicy Terapeutycznej w Lewinie Brzeskim oraz
- Regulamin przebywania i zachowania dzieci w Świetlicy Terapeutycznej w Lewinie Brzeskim,
- Procedury obowiązujące w Świetlicy Terapeutycznej w Lewinie Brzeskim, w tym Procedura postępowania w przypadku ujawnienia na terenie Świetlicy wychowanka a) palącego papierosa, b) pijącego alkohol, zażywającego narkotyki bądź będącego pod ich wpływem, c) posiadającego narkotyk. Procedura postępowania w przypadku dziecka krzywdzonego. Procedura postępowania nauczyciela w przypadku agresywnego zachowania wychowanka. Procedura postępowania wychowawcy z wychowankiem sprawiającym trudności wychowawcze. Procedura rozpoznawania sytuacji materialnej wychowanka. Procedura rozpoznawania środowiska wychowanka
- a także ustalone (przyjęte i obowiązujące) na poszczególnych zajęciach reguły/ zasady/ kontrakty.

CZĘŚĆ I
STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Standard I.

Wychowankowie, rodzice i pracownicy Świetlicy Terapeutycznej w Lewinie Brzeskim* znają „Standardy ochrony małoletnich”. Dokument jest dostępny i upowszechniany

***Ilekoć mówimy o Świetlicy Terapeutycznej w Lewinie Brzeskim mamy również na myśli oddziały w Łosiowie i Skorogoszczy Świetlicy Terapeutycznej w Lewinie Brzeskim**

1. Dokument udostępniono na BIP Świetlicy Terapeutycznej w Lewinie Brzeskim, zawieszono do wglądu na tablicy ogłoszeń Świetlicy oraz w gabinecie dyrektora.
2. Dokument został udostępniony w dwóch wersjach: wersji pełnej oraz skróconej przeznaczonej dla małoletnich i zawierającej informacje dla nich istotne.
3. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie upowszechniane są w trakcie zajęć w placówce.

Standard II.

Personel współtworzy i gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko w Świetlicy Terapeutycznej.

1. Celem działań wszystkich pracowników Świetlicy Terapeutycznej jest ochrona małoletnich wychowanków przed każdą formą krzywdzenia oraz zapewnienie im bezpieczeństwa i psychicznego w Świetlicy Terapeutycznej.
2. Pracownicy Świetlicy skutecznie reagują w sytuacjach, gdy małoletni wychowankowie są krzywdzeni.
3. Pracownicy Świetlicy zgodnie ze swoimi kompetencjami i rolami, które pełnią w Świetlicy, czuwają nad bezpieczeństwem małoletnich wychowanków.

Standard III.

Świetlica Terapeutyczna oferuje rodzicom/opiekunom prawnym informację oraz edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed krzywdzeniem i wykorzystywaniem.

1. Wszyscy rodzice mają dostęp do obowiązujących w Świetlicy Terapeutycznej w Lewinie Brzeskim „Standardów ochrony małoletnich” oraz znają procedury zgłaszania zagrożeń.
2. Rodzice są angażowani w działania Świetlicy prowadzone na rzecz ochrony małoletnich.
3. Świetlica uzyskuje od rodziców/opiekunów prawnych swoich wychowanków informacje zwrotne na temat realizacji „Standardów ochrony małoletnich”.
4. Świetlica umożliwi rodzicom oraz opiekunom prawnym dzieci, poprzez organizację warsztatów, poradnictwa, konsultacji indywidualnych, poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami, w tym w internecie oraz z zakresu metod wychowawczych bez kar fizycznych i krzywdzenia psychicznego dziecka.

Standard IV.

Świetlica Terapeutyczna zapewnia wychowankom równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

1. Świetlica oferuje wychowankom edukację w zakresie praw dziecka, człowieka/wychowanka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.
2. W Świetlicy wychowankowie są poinformowani, do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.
3. W Świetlicy dostępne są dla wychowanków materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w internecie (broszury, ulotki, książki).
4. W Świetlicy wyeksponowane są informacje dla wychowanków dotyczące możliwości uzyskania przez nich pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

Standard V.

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewnia skuteczną ochronę wychowankom.

1. Precyzyjnie określone są sposoby postępowania pracowników w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, tj.:
 - a) przemocy rówieśniczej,
 - b) przemocy domowej,
 - c) niedozwolonych zachowań personelu wobec małoletnich,
 - d) cyberprzemocy.
2. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia wychowanka nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).
3. W Świetlicy ustalone są zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.
4. W Świetlicy wskazano osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osobę odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.

Standard VI.

W Świetlicy wzmocnione jest poczucie bezpieczeństwa wychowanków w obszarze relacji społecznych oraz ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.

1. W Świetlicy opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem.
2. W Świetlicy określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
3. W Świetlicy opracowano zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalnymi w innej formie.
4. W Świetlicy opracowano i wdrożono procedury chroniące małoletnich przed krzywdzeniem w sytuacjach:
 - a) przemocy fizycznej

- b) przemocy psychicznej,
 - c) przemocy domowej,
 - d) przemocy seksualnej,
 - e) cyberprzemocy.
5. W Świetlicy opracowano i wdrożono procedurę „Niebieskiej Karty”.
 6. Pracownicy Świetlicy realizują plan wsparcia wychowanka po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.

Standard VII.	Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane.
----------------------	--

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W Świetlicy prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem lub krzywdzeniem małoletnich.
2. Osoby upoważnione do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem wychowanków składają oświadczenie o zachowaniu poufności i zobowiązanie do zachowania bezpieczeństwa używanych danych osobowych.

Standard VIII.	Świetlica monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony dzieci.
-----------------------	---

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte zasady i realizowane sposoby ochrony wychowanków są weryfikowane – przynajmniej raz na dwa lata.
2. Do weryfikacji stosowanych zasad i procedur Świetlica pozyskuje opinie wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów prawnych.
3. Zasady monitoringu i kontroli standardów ochrony małoletnich w określa dyrektor Świetlicy.

CZĘŚĆ II

ZASADY POSTĘPOWANIA W CELU OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZIENIEM

1. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PRACOWNIKÓW ŚWIETLICY Z MAŁOLETNIAMI

Zasady ogólne:

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo małych dzieci podczas pobytu w Świetlicy.
2. Pracownicy wspierają małych dzieci w pokonywaniu trudności, uwzględniając ich umiejętności rozwojowe oraz możliwości wynikające z niepełnosprawności i/ lub specjalnych potrzeb edukacyjnych.
3. Pracownicy podejmują wobec małych dzieci działania wychowawcze, określone w Regulaminie Świetlicy, mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.
4. Zasady bezpiecznych relacji personelu z małymi dziećmi obowiązują wszystkich pracowników Świetlicy, stażystów, praktykantów i wolontariuszy.

❖ Obszar: PRZESTRZEGANIE PRAW DZIECKA

Pracownicy Świetlicy

1. Przestrzegają praw dziecka/człowieka i chronią je.
2. Upowszechniają wiedzę o prawach dziecka - podejmują problematykę praw człowieka/ dziecka na zajęciach opiekuńczo - wychowawczych oraz w trakcie innych działań Świetlicy zgodnie z planem zajęć.
3. Zapewniają małym dzieciom swobodny dostęp do zajęć organizowanych w Świetlicy.
4. Nie ograniczają im dostępu do zajęć organizowanych w Świetlicy np. przez wyproszenie ich z sali, niewpuszczenie do sali lub Świetlicy z jakiegokolwiek powodu.
5. Udzielają małym dzieciom pomocy w nauce/pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub umożliwiają im dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
6. Zachęcają i motywują małych dzieci do udziału w zajęciach, imprezach, wyjściach, wycieczkach i innych formach aktywności proponowanych w Świetlicy.
7. Nie ujawniają spraw omawianych na Zespole do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka oraz na spotkaniach pracowników, które mogą naruszać dobro osobiste małych dzieci lub ich rodziców.

8. Nie rozpowszechniają informacji dotyczących rodziny małoletnich, np. wykształcenie rodziców, ewentualne problemy rodzinne (np. alkoholizm, narkomania, rozwód).
9. Nie upubliczniają i nie rozpowszechniają informacji o życiu prywatnym małoletnich i nie zdradzają tajemnicy ich korespondencji - także jeśli chodzi o SMS-y, wiadomości e-mail czy inne wysłane drogą elektroniczną.
10. Szanują prawo małoletnich do prywatności – jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, w celu ochrony danego małoletniego, wyjaśniają mu to najszybciej, jak to jest możliwe.
11. Nie ujawniają informacji wrażliwych dotyczących małoletniego osobom nieuprawnionym (wizerunek małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej).
12. Nie utrwalają wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb Świetlicy, jeśli Świetlica nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych.
13. Nie dokonują zatrzymywania jakiegokolwiek własności małoletniego, np. telefonu.
14. Nie dokonują przeszukania, bez zgody małoletniego lub jego rodzica/ opiekuna prawnego, jego plecaka i innych rzeczy – nie mają tu znaczenia intencje ani nawet istnienie przesłanek wskazujących, że małoletni posiada niedozwolone przedmioty lub substancje.
15. Zapewniają małoletnim realizację prawa do odpoczynku, czasu wolnego i zabawy - do uczestniczenia w zabawach i zajęciach organizowanych przez Świetlicę, stosownych do ich wieku oraz do uczestnictwa w życiu kulturalnym i artystycznym.
16. W trosce o ochronę zdrowia małoletnich, czuwają nad ich bezpieczeństwem w czasie zajęć organizowanych przez Świetlicę (w tym wyjść, wycieczek, imprez, itd.).
17. W czasie pobytu małoletnich w Świetlicy oraz poza placówką (np. podczas wyjść, wycieczek, imprez odbywających się w innym miejscu) zapewniają im warunki ochrony przed przemocą, uzależnieniami oraz innymi przejawami patologii społecznej.
18. Dają małoletnim gwarancję nietykalności cielesnej - nie stosują wobec nich żadnych form przemocy.
19. Szanują godność małoletnich.
20. Równo traktują małoletnich, niezależnie od wyznawanej przez nich religii lub światopoglądu, pod warunkiem, że nie naruszają nimi moralności, praw i wolności innych osób oraz porządku i bezpieczeństwa publicznego.
21. Doceniają i szanują wkład małoletnich w podejmowane działania i traktują ich równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepelnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy. Unikają faworyzowania małoletnich oraz wszelkich przejawów dyskryminacji.

22. Konstruktywnie rozwiązują konflikty małoletnich z personelem i rówieśnikami. Przyznają małoletnim prawo dowiedzenia/uzasadnienia swoich racji w sytuacji konfliktu.
23. Udzielają małoletnim informacji o zapadających w Świetlicy decyzjach dotyczących ich, np. o karze, nagrodzie.
24. Informują małoletnich o tym, jakie w przypadku naruszenia praw dziecka, przysługują im prawa oraz środki i procedury.

❖ Obszar: KOMUNIKACJA PRACOWNIKÓW ŚWIETLICY Z MAŁOLETNIAMI

Zasady komunikacji pracowników Świetlicy z małoletnimi

Pracownicy Świetlicy

1. Okazują zrozumienie dla trudności i problemów małoletnich.
2. Dają małoletnim prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym.
3. Nie zawstydzają, nie upokarzają, nie lekceważą i nie obrażają małoletnich.
4. Nie obrzucają małoletnich wyzwiskami, nie wyśmiewają i nie ośmieszają go, np. stosując ośmieszające małoletniego przezwiska i zdrobnienia.
5. Nie wytykają błędów małoletnich w sposób, który ich rani.
6. Nie grożą małoletnim, nie wyrażają dezaprobaty wobec ich zachowania w sposób uwłaczający godności i poczuciu własnej wartości.
7. Nie reagują złościwością, sarkazmem na zachowanie małoletnich lub wykonywane przez nich prace i zadania, nie dowcipkują i nie żartują z małoletnich w sposób, który obniża ich poczucie własnej wartości.
8. Krytykują zachowanie małoletniego w taki sposób, aby nie czuł się zraniony, zmuszony do obrony czy do kontrataku.
9. Nie podnoszą głosu na małoletnich, nie krzyczą na nich w sytuacji innej, niż wynikająca z potrzeby zapewnienia im bezpieczeństwa lub w sytuacji próby zaprowadzenia ciszy w grupie.
10. W procesie rozwiązywania konfliktu dbają o komunikację dającą małoletnim poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego, chroniącą ich od poczucia, że rozwiązanie konfliktu jest dla nich krzywdzące i rodzi u małoletnich poczucie niesprawiedliwości, zlekceważenia czy odrzucenia.
11. Metody dyscyplinowania małoletnich dobierają adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju. Metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej małoletnich (zakaz stosowania kar fizycznych).
12. Wyjaśniają małoletniemu, za co i dlaczego został ukarany.

**❖ Obszar: ZAKAZ STOSOWANIA PRZEZ PRACOWNIKÓW ŚWIETLICY
JAKIEJKOLWIEK FORMY PRZEMOCY WOBEC MAŁOLETNIEGO,
W TYM NAWIĄZYWANIA RELACJI O CHARAKTERZE SEKSUALNYM**

Pracownicy Świetlicy

1. Nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy małoletni są przez nich traktowani sprawiedliwie. Pracownicy Świetlicy nie dzielą małoletnich i nie dyskryminują (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).
2. Nie wykorzystują wobec małoletnich relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
3. Nie stosują żadnej formy przemocy fizycznej wobec małoletnich, np.: zabieranie rzeczy, niszczenie rzeczy, bicie, popychanie, szturchanie, ograniczenie swobody ruchu, szczypanie, klapsy, pociągnięcie za włosy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk.
4. Nie stosują żadnej formy przemocy psychicznej wobec małoletnich, np. takiej jak:
 - a) izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu małoletniego w grupie,
 - b) stygmatyzowanie małoletnich z powodu ich zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej,
 - c) wyszydzanie małoletnich, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie,
 - d) nadmierne, wygórowane wymagania, zastraszanie małoletnich, obrażanie ich godności, stosowanie kar niewspółmiernych do win,
 - e) agresywne wypowiedzi, komentarze i ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych.;
 - f) umieszczanie obraźliwych, ośmieszających małoletnich rysunków, zdjęć i filmów;
 - g) rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających małoletnich materiałów,
 - h) cyberstalking – śledzenie w sieci poczynań małoletnich i upublicznianie ich.
5. Nie stosują naruszających godność małoletnich wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązują w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, w tym:
 - a) nie czynią komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym,
 - b) nie stosują dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci,
 - c) nie stosują wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów,
 - d) nie piszą do małoletnich wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili,
 - e) nie publikują żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o małoletnich i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, bez zgody zainteresowanych stron,
 - f) nie wdają się w prywatne rozmowy małoletnich w mediach społecznościowych, nie zamieszczają komentarzy i nie udostępniają zdjęć, w jakimkolwiek podtekście lub kontekście, które mogłyby małoletnim wyrządzić krzywdę.
6. Nie naruszają nietykalności osobistej małoletnich.
7. Nie zachowują się wobec małoletnich w sposób niestosowny, poufały, dwuznaczny.
8. Nie zmuszają małoletnich do odbycia jakiegokolwiek aktywności o charakterze seksualnym.

9. Nie prowokują nieodpowiednich kontaktów z małoletnimi.
10. Informują małoletnich, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć zaufanej w Świetlicy osobie dorosłej i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
11. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie małoletniego zapewniają obecność innej osoby dorosłej lub innego dziecka.
12. Stale nadzorują małoletnich, każdorazowo upewniając się, że warunki zajęć, imprez, wyjść, wyjazdów i wycieczek organizowanych przez Świetlicę są bezpieczne.
13. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego, unikają innego kontaktu fizycznego z małoletnim niż niezbędny.

❖ **Obszar: Kontakt pracowników Świetlicy z małoletnimi**

Zasady nawiązywania kontaktu z małoletnimi w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych oraz w celach edukacyjnych lub wychowawczych

1. Kontaktując się z małoletnimi, pracownicy traktują ich podmiotowo.
2. Kontakt pracowników z małoletnimi nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
3. Co do zasady kontakt z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków personelu.
4. Pracownicy nie zapraszają małoletnich do swojego miejsca zamieszkania, nie spotykają się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
5. Pracownicy nie nawiązują kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie do nich zaproszeń w mediach społecznościowych. Nie kontaktują się z nimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
6. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi poza godzinami pracy są kanały służbowe (telefon służbowy), a rodzice/opiekunowie prawni małoletnich muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
7. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli małoletni i ich rodzice/opiekunowie są osobami bliskimi dla pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców/opiekunów.

2. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI W ŚWIETLICY TERAPEUTYCZNEJ W LEWINIE BRZESKIM. ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE MAŁOLETNIOM.

2.1 Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Małoletni mają prawo do przebywania w bezpiecznym środowisku świetlicowym.

Personel placówki chroni małoletnich i zapewnia im bezpieczeństwo.

2. Małoletni mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w Regulaminie Organizacyjnym Świetlicy Terapeutycznej w Lewinie Brzeskim oraz Regulaminie przebywania i zachowania dzieci w Świetlicy Terapeutycznej w Lewinie Brzeskim, a także ustalonych reguł/ zasad/ kontraktów przyjętych i obowiązujących na poszczególnych zajęciach.

3. Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność.

Nie naruszają praw innych małoletnich – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennost.

4. Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec kolegów/ innych osób nie narusza ich poczucia godności/ wartości osobistej. Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.

5. Kontakty między małoletnimi powinny odznaczać się wysoką kulturą osobistą, np. poprzez używanie zwrotów grzecznościowych typu „**proszę, dziękuję, przepraszam**”; uprzejmość; życzliwość; poprawny i wolny od wulgaryzmów język; kontrolę swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.

6. Małoletni budują wzajemne relacje poprzez wzajemny szacunek, akceptację i zrozumienie oraz rozwiązywanie wszelkich problemów i konfliktów między sobą w sposób konstruktywny i bez użycia siły.

7. Małoletni okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im – w miarę możliwości - pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.

8. Małoletni mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania nie jest agresywny i nie wyrządza nikomu krzywdy.

9. Małoletni nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu agresji słownej, fizycznej i psychicznej wobec swoich kolegów.

10. Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników Świetlicy Terapeutycznej o zaistniałych zagrożeniach.

11. Jeśli małoletni jest świadkiem stosowania przez innego małoletniego/ innych małoletnich jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią zgodnie z obowiązującymi w Świetlicy procedurami.

12. Wszyscy małoletni, korzystający z oferty placówki znają obowiązujące w niej procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych małoletnich, wiedzą, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w Świetlicy zwrócić o pomoc.

2.2. Niedozwolone zachowania małoletnich w Świetlicy Terapeutycznej

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec małoletnich /innych osób:

a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

- ✓ bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie;
- ✓ wymuszenia;
- ✓ napastowanie seksualne;
- ✓ nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
- ✓ fizyczne zaczepki;
- ✓ zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
- ✓ rzucanie w kogoś przedmiotami;

b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- ✓ obelgi, wyzwiska
- ✓ wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
- ✓ bezpośrednie obrażanie ofiary;
- ✓ plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary
- ✓ groźby;

c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- ✓ poniżanie;
- ✓ wykluczenie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
- ✓ pisanie na ścianach, kartkach, itp.;
- ✓ wulgarnie gesty;
- ✓ śledzenie/szpiegowanie;
- ✓ obraźliwe SMSy i MMSy;
- ✓ wiadomości na mediach społecznościowych, forach internetowych, itd.;
- ✓ telefony i e-maile zawierające groźby i/ oraz elementy poniżające, wulgarnie, zastraszające;
- ✓ niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
- ✓ straszenie;
- ✓ gapienie się;
- ✓ szantażowanie.

2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w Świetlicy oraz poza nią (np. plac zabaw, wyjścia, spacer, wycieczki), takich jak rzucanie różnymi przedmiotami, itd., przynoszenie do Świetlicy ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji, używanie ognia na terenie Świetlicy.

3. Nieuzasadnione, bez zgody wychowawcy opuszczanie Świetlicy, oddalenie się poza teren placówki bądź poza teren miejsca wspólnego pobytu.
4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych na terenie Świetlicy oraz podczas wszelkich wspólnych wyjść i wycieczek. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
5. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
6. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
7. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w Świetlicy lub poza nią.
8. Używanie wulgaryzmów w Świetlicy i poza nią.
9. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności świetlicowej.
10. Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności świetlicowej.
11. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od kolegów.
12. Wysługiwanie się kolegami w zamian za korzyści materialne.
13. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
14. Szykanowanie kolegów lub innych osób w Świetlicy z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
15. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
16. Znęcanie się, a także współudział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie.
17. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów/ innych osób w Świetlicy.
18. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych małoletnich/ osób.
19. Upublicznianie materiałów i fotografii innych dzieci/ osób.
20. Stosowanie wobec innych wychowanków/innych osób różnych form cyberprzemocy.

❖ **Obszar: KORZYSTANIE PRZEZ MAŁOLETNIICH Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO INTERNETU**

Zasady korzystania z komputerów z dostępem do Internetu

III. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1) Korzystanie z komputerów z dostępem do Internetu

1a) Zasady dotyczące grupy świetlicowej:

1. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie placówki zainstalowane jest oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall. Są one systematycznie aktualizowane.
2. Na terenie placówki dostęp małegoletniego do Internetu możliwy jest pod nadzorem prowadzącego zajęcia komputerowe/ innego pracownika świetlicy pod opieką (zwanego opiekunem), którego korzysta małegoletni z komputera.
3. Małegoletni może korzystać z Internetu tylko na komputerze z zainstalowanym programem filtrującym treści.
4. Małegoletni korzysta z komputera tylko pod opieką opiekuna.
5. Małegoletni obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami opiekuna zgodnie z obowiązującym regulaminem pracowni komputerowej.
6. Małegoletni zobowiązany jest do zapoznania się z regulaminem pracowni komputerowej oraz przestrzegania jej zasad.

1b) Zasady dotyczące grupy popołudniowej:

1. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie placówki zainstalowane jest oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall. Są one systematycznie aktualizowane.
2. Na terenie placówki dostęp małegoletniego do Internetu możliwy jest pod nadzorem prowadzącego zajęcia komputerowe.
3. Małegoletni może korzystać z Internetu tylko na komputerze z zainstalowanym programem filtrującym treści.
4. Małegoletni korzysta z komputera tylko pod opieką prowadzącego zajęcia komputerowe.
5. Małegoletni obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami prowadzącego zajęcia

komputerowe zgodnie z obowiązującym regulaminem pracowni komputerowej.

6. Małoletni zobowiązany jest do zapoznania się z regulaminem pracowni komputerowej oraz przestrzegania jej zasad.

2) Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

2a) Zasady dotyczące grupy świetlicowej:

1. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.
2. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.
3. W placówce małoletni mają bezwzględny zakaz przynoszenia telefonów komórkowych lub innych urządzeń elektronicznych.
4. Placówka nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie, zniszczenie lub kradzież sprzętu należącego do osób małoletnich.
5. Na terenie placówki małoletnich obowiązuje zakaz filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

2b) Zasady dotyczące grupy popołudniowej

1. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.
2. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.
3. W placówce małoletni może posiadać przy sobie telefon komórkowy, ale korzysta z niego wyłącznie poza terenem placówki w celu skontaktowania się z rodzicem/opiekunem prawnym.
4. W przypadku potrzeby małoletniego skontaktowania się z rodzicem/opiekunem prawnym, zgłasza ten fakt do wychowawcy lub specjalisty.
5. Placówka nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie, zniszczenie lub kradzież sprzętu należącego do osób małoletnich.
5. Na terenie placówki małoletnich obowiązuje zakaz filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

2c) Zasady dotyczące zajęć specjalistycznych u psychologa, logopedy.

1. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.
2. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.
3. Na zajęciach specjalistycznych małoletni może posiadać przy sobie telefon komórkowy, ale korzysta z niego wyłącznie poza terenem placówki w celu skontaktowania się z rodzicem/opiekunem prawnym.
4. W przypadku potrzeby małoletniego skontaktowania się z rodzicem/opiekunem prawnym, zgłasza ten fakt do specjalisty. W tym przypadku specjalista wykonuje telefon do rodzica/opiekuna prawnego z telefonu służbowego.
5. Placówka nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie, zniszczenie lub kradzież sprzętu należącego do osób małoletnich.
5. Na zajęciach specjalistycznych małoletnich obowiązuje zakaz filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.
6. Na zajęciach specjalistycznych urządzenia elektroniczne (komputery, gry interaktywne, tablica multimedialna) obsługuje wyłącznie specjalista.
7. Specjalista zobowiązany jest do filtrowania treści na obsługiwanych urządzeniach elektronicznych.

3) Korzystanie z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych, półkolonii organizowanych przez placówkę.

1. Każdorazowo decyzję o zabraniu na wycieczkę, półkolonię i wyjścia organizowane przez placówkę telefonów komórkowych i/lub innych urządzeń elektronicznych podejmuje kierownik/opiekun wycieczki.
2. Jeśli istnieje możliwość zabrania telefonu i/lub innego urządzenia elektronicznego na wycieczkę, półkolonię i wyjścia organizowane przez placówkę małoletni ma prawo korzystania z tych urządzeń wyłącznie w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego przedsięwzięcia.
3. Podczas wycieczek, półkolonii i wyjść organizowanych przez placówkę małoletni jest zobowiązany do wyłączenia/wyciszenia telefonu (bez wibracji) i schowania go.
4. Podczas wycieczek, półkolonii lub wyjść zorganizowanych przez placówkę niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

❖ Obszar: OCHRONA MAŁOLETNICH PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI Z SIECI

Zasady ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

1. Placówka ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające dzieci przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.

2. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są:

- treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrażające przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia
- dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków,
- treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych,
- różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

3. Podstawowe działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:

a) monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej; stosowanie filtrów antyspamowych,

b) instalowanie aplikacji filtrujących na każdym komputerze z których korzystają małoletni wychowankowie oraz aplikacji filtrujących do usług sieciowych, które analizują przepływające dane i są w stanie zablokować dostęp do podejrzanych lokalizacji niezależnie od tego, czy przyłączony komputer wyposażono w odpowiednie narzędzie, czy też nie,

c) edukacja medialna – dostarczanie małoletnim wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną,

d) prowadzenie systematycznych działań wychowawczych (integracja grupy, budowanie dobrych relacji pomiędzy małoletnimi, wprowadzanie norm grupowych; odróżnianie dobra od zła),

e) prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych,

f) włączenie rodziców małoletnich w działania placówki na rzecz zapobiegania cyberprzemocy - poinformowanie ich o polityce placówki w zakresie reagowania na cyberprzemoc; edukacja na temat cyberprzemocy i zagrożeń z sieci; udostępnianie materiałów i publikacji, w tym polecanie i wskazywanie sposobów instalowania ochrony rodzicielskiej,

g) podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienie niebezpiecznych treści,

h) określenie procedury wskazującej osoby w placówce, do których należy się zwrócić oraz działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze lub zjawiska doświadczonej/ zaobserwowanej cyberprzemocy.

❖ **Obszar: OCHRONA PRYWATNOŚCI MAŁOLETNIEGO**

Zasady ochrony wizerunku małoletnich

1. Placówka uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka, zgodnie z obowiązującym prawem.
2. Upublicznianie wizerunku małoletniego do 18 roku życia, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem.

Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. W placówce opracowano zasady przetwarzania danych osobowych oraz zasady zachowania bezpieczeństwa przetwarzania.
2. Dyrektor placówki wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
3. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.

CZĘŚĆ III

ŚCIEŻKI POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO W PRZYPADKU DOZNAWANIA PRZEZ NIEGO KRZYWDY (procedury interwencyjne w Świetlicy Terapeutycznej)

Rodzaj krzywdy

Znęcanie się, przemoc fizyczna, słowna, psychiczna stosowane wobec małoletniego

Opis sytuacji:

Ktoś przez DŁUŻSZY CZAS stosuje wobec Ciebie przemoc lub jest agresywny, nęka Cię w różny sposób, znęca się nad Tobą, np. stosuje:

- przemoc fizyczną: atak, napastowanie seksualne, nadużywanie swojej przewagi nad Tobą bądź inną osobą, fizyczne zaczepki lub dokuczanie, zmuszanie Ciebie lub kogoś innego do robienia nieprzyjemnych rzeczy, rzucanie w Ciebie lub kogoś innego kogoś przedmiotami;
- przemoc słowną: obelgi, bezpośrednie obrażanie Ciebie lub innego małoletniego, plotki i obraźliwe żarty, groźby. Przemoc słowna może być także wymierzona w Twoją rodzinę i w przyjaciół po to, aby jeszcze bardziej jej dokuczyć;

przemoc psychiczną: poniżanie, wykluczanie/izolacja/milczenie, obraźliwe pisanie na ścianach, kartkach i innych „nośnikach”, wulgarne gesty, śledzenie/szpiewgowanie, obraźliwe SMS-y i MMS-y, wiadomości w mediach społecznościowych; telefony i e-maile (zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające); niszczenie rzeczy należących do Ciebie lub innych osób; straszenie; gapienie się; szantażowanie.

Ścieżka postępowania małoletniego

1. Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, powiedz o tym wychowawcy lub innemu pracownikowi Świetlicy. Przedstaw mu sytuację, jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie, poinformuj o tym pracownika Świetlicy. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Poinformuj także rodziców o tym, co Cię spotyka.
2. Osoba dorosła (pracownik) do której się zgłosiłeś, podejmie działania, mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami, jeśli wyrażą oni wolę uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym.

Działania Świetlicy:

Świetlica, zgodnie ze swoim Regulaminem/ Procedurami bezzwłocznie podejmie działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem

każdego pracownika Świetlicy, który zaobserwował fakt jakiegokolwiek przemocy czy agresji lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania.

3. Po wyjaśnieniu okoliczności i ustaleniu rodzaju zachowań przemocowych wobec Ciebie, wysłuchaniu wyjaśnień ich sprawcy / sprawców przemocy, wychowawca podejmie stosowne, zgodne ze Regulaminem/ Procedurami Świetlicy, działania.

Działania Świetlicy:

Wobec wychowanka przejawiającego zachowania agresywne stosuje się określone konsekwencje przewidziane w Regulaminie Świetlicy.

4. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z psychologiem/ pedagogiem zatrudnionym w Świetlicy lub innym pracownikiem placówki, któremu ufasz i w obecności którego czujesz się bezpiecznie i komfortowo.

Działania Świetlicy:

Psycholog/pedagog może Ci udzielić pomocy psychologicznej oraz wskazać, jak należy radzić sobie w tego typu sytuacjach. Pomocy tej udzielać Ci może systematycznie, dopóki będzie Ci ona potrzebna.

5. Jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie i w dalszym ciągu ktoś będzie się nad Tobą znęcał, ponownie poinformuj o tym wychowawcę oraz swoich rodziców. Wspólnie z wychowawcą i rodzicami możesz też przedstawić sprawę dyrektorowi Świetlicy, który zastosuje kolejne, przewidziane prawem konsekwencje wobec sprawcy/sprawców przemocy.

Działania Świetlicy:

W przypadku poważnego naruszenia nietykalności osobistej dyrektor Świetlicy zgłasza sprawę agresji fizycznej na policję w celu wyciągnięcia konsekwencji prawnych wobec agresora.

6. W przypadku ciągłego, uporczywego znęcania się nad Tobą oraz nieskutecznej reakcji Świetlicy na działania sprawcy rodzice mogą zgłosić ten fakt do Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, który podejmie działanie wyjaśniające.

Rodzaj krzywdy

Celowe zniszczenie lub kradzież rzeczy małoletniego
--

Ktoś (osoba Ci znana lub nieznana) okradł Cię, przywłaszczył sobie rzecz, która należała do Ciebie. Ktoś celowo zniszczył rzeczy należące do Ciebie.

Ścieżka postępowania małoletniego
--

1. Zgłoś zdarzenie kradzieży lub zniszczenia Twoich rzeczy wychowawcy lub innemu pracownikowi Świetlicy - przedstaw mu, kiedy, gdzie i w jakich okolicznościach to się stało. Poinformuj o ewentualnych świadkach zdarzenia.

2. Powiedz o tym zdarzeniu swoim rodzicom.
3. O zaistniałym zdarzeniu możesz opowiedzieć psychologowi, który zgodnie z Twoimi potrzebami, udzieli Ci wsparcia pedagogiczno-psychologicznego lub innej formę pomocy.

Działania Świetlicy

- *Wychowawca informuje psychologa oraz dyrektora Świetlicy o zaistniałym zdarzeniu.*
- *Przekazuje tę informację również Twoim rodzicom.*
- *Wychowawca przeprowadza rozmowę ze świadkami – jeśli tacy są wskazani.*
- *Jeżeli sprawca celowego zniszczenia lub kradzieży Twojej rzeczy został ustalony lub wskazany, Świetlica informuje o tym jego rodziców; dyrektor wraz z pedagogiem lub psychologiem zgodnie z Regulaminem/ Procedurami Świetlicy podejmują działania wyjaśniające zaistniałą sytuację oraz informują o nich i ich wyniku rodziców sprawcy.*
- *Świetlica zgodnie ze swoim Regulaminem/ Procedurami stosuje wobec sprawcy czynu środki dyscyplinujące. Zobowiązuje też sprawcę do oddania Ci skradzionej rzeczy lub w uzgodnieniu z jego rodzicami - do ewentualnego pokrycia kosztów skradzionej lub zniszczonej rzeczy.*

Jeśli w wyniku postępowania wyjaśniającego nie jest możliwe ustalenie sprawcy kradzieży, Świetlica poinformuje Twoich rodziców o kradzieży lub zniszczeniu należącej do Ciebie rzeczy oraz przekaze rodzicom informację o możliwości zgłoszenia tego faktu policji.

Rodzaj krzywdy
Przemoc domowa stosowana wobec małoletniego

Przemoc domowa – to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające twoje prawa lub dobra osobiste, w szczególności:

- a) narażające Cię na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające twoją godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną – np. namawianie lub zmuszanie Cię przez dorosłego do uczestniczenia w prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
- c) powodujące szkody na Twoim zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące twoje cierpienie,
- d) ograniczające lub pozbawiające Cię dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające Twoją prywatność lub wzbudzające u Ciebie poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia.

Pamiętaj!

Jeżeli dzieje Ci się w domu jakakolwiek krzywda, możesz poinformować o tym pracownika Świetlicy Terapeutycznej, do którego masz zaufanie. Podejmie on stosowne, zgodne z zakresem swoich kompetencji działania, mające na celu Twoją ochronę.

Jeśli jednak jakkolwiek pracownik Świetlicy zauważy w Twoim zachowaniu i wyglądzie symptomy oraz oznaki stosowanej wobec Ciebie przemocy domowej, to mimo że tego nie ujawniłeś, ma obowiązek podjąć chroniące Cię działania i/lub zgłosić to do instytucji, które udzielą Ci zgodnej z prawem pomocy.

Ścieżka postępowania małoletniego

1. Możesz ujawnić wychowawcy lub innemu pracownikowi Świetlicy Terapeutycznej, do którego masz zaufanie, że dzieje Ci się krzywda i poprosić go o pomoc w tej trudnej dla Ciebie sytuacji.

Może również wystąpić przypadek, że pracownik obserwując Cię, podejrzewa, że jesteś krzywdzony, chociaż mu tego nie zgłosiłeś. W tej sytuacji wychowawca przeprowadza rozmowę z Tobą oraz Twoimi rodzicami/prawnymi opiekunami, w celu zweryfikowania podejrzeń.

Działania Świetlicy:

Każdy pracownik Świetlicy ma obowiązek troszczyć się o Twoje dobro i bezpieczeństwo i udzieli Ci pomocy, zgodnie ze swoimi kompetencjami.

2. Po uzyskaniu informacji od Ciebie wychowawca podejmie interwencję w Twojej sprawie: wspólnie z psychologiem zbiorą od Ciebie informacje na temat krzywdy, której doświadczyłeś – ustalą jej formy i okoliczności. Rozmowa z Tobą będzie podstawą do oceny stopnia zagrożenia Twojego bezpieczeństwa.

Pamiętaj, że możesz opowiadać o tym, co się wydarzyło - opowiedz o zachowaniu sprawcy i swoich odczuciach. Nie musi być zachowana kolejność wydarzeń. Wychowawca i pedagog dadzą Ci czas na wypowiedzenie się i nie będą Cię korygować lub ponaglać. Żeby uzyskać jak najwięcej informacji, mogą Ci zadać dodatkowe pytania.

Działania Świetlicy:

W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu Ciebie lub potwierdzenia się podejrzeń, że jesteś krzywdzony, wychowawca zgłasza problem psychologowi. pielęgniarce (w przypadku zagrożenia Twego zdrowia lub życia).

Psycholog, po dokładnym rozpoznaniu sprawy, dokonuje oceny zdarzeń i zawiadamia o nich dyrektora Świetlicy.

Dyrektor – w przypadku zagrożenia Twojego zdrowia lub życia – może skontaktować się z odpowiednimi służbami (pogotowie, policja).

3. Porozmawiaj o swojej sytuacji, o tym, co czujesz i przeżywasz z psychologiem i/lub pedagogiem w Świetlicy. Udzielą Ci oni wsparcia w tej trudnej dla Ciebie sytuacji oraz uwzględniając Twoje potrzeby, wspólnie z rodzicami zaplanują działania, które zapewnią Ci ochronę przed krzywdzeniem.

Działania Świetlicy:

Wspólnie z Twoimi rodzicami (lub jednym z nich, tym, który Cię nie krzywdzi) psycholog wraz z wychowawcą i/ lub dyrektorem Świetlicy planują konkretne działania zapewniające Ci ochronę.

Świetlica zapewni Ci opiekę i pomoc psychologiczną. Może także skierować Cię na terapię psychologiczną (w Świetlicy lub poza nią – w innej instytucji), gdy będziesz potrzebować długotrwałego i profesjonalnego wsparcia psychicznego.

Uwaga!

- *Jeśli zaplanowane przez Świetlicę działania nie będą wystarczające do zapewnienia Ci pomocy, której potrzebujesz, psycholog lub dyrektor Świetlicy nawiąże współpracę z instytucjami pomocowymi, np. dzielnicowym, specjalistą ds. nieletnich, pracownikiem socjalnym.*
- *W sprawach trudnych lub związanych z popełnieniem przestępstwa, psycholog lub dyrektor placówki powiadamia specjalistę ds. nieletnich oraz sąd rodzinny.*
- *W sytuacjach bezpośrednio zagrażających Twojemu zdrowiu lub życiu dyrektor powiadamia policję lub prokuraturę rejonową.*

Pamiętaj!

Każde zachowanie o charakterze przemocowym, również seksualnym, wobec osoby małoletniej jest przestępstwem. Świetlica ma obowiązek zgłosić sprawę wykorzystywania seksualnego osoby małoletniej na policję.

Sposób postępowania w sytuacji krzywdzenia małoletnich określa procedura „Niebieskiej Karty” – polega ona na podejmowaniu interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się wg ustalonych zasad prawnych.

Do wszczęcia procedury „Niebieskie karty” nie jest konieczna pewność występowania przemocy, wystarczy jej uzasadnione podejrzenie.

Rodzaj krzywdy
Nierówne traktowanie – dyskryminacja małoletniego

Dyskryminacja to nierówne, gorsze traktowanie kogoś ze względu na jakąś cechę. Powodem dyskryminacji są najczęściej: płeć, wiek, rasa, niepełnosprawność, orientacja seksualna, cechy fizyczne, religia, przynależność do grupy etnicznej, narodowej lub społeczno-kulturowej, przekonania polityczne lub inne przekonania, a także status materialny i pochodzenie społeczne. Przejawy dyskryminacji w Świetlicy mogą być sytuacje, kiedy: ktoś wyśmiewa się, drwi, szydzi, prześladuje Cię z powodu Twojego wyglądu, zachowania, poglądów, pochodzenia, statusu materialnego, płci, orientacji seksualnej lub z jakiegokolwiek innej przyczyny.

Ścieżka postępowania małoletniego

1. Porozmawiaj z pracownikiem Świetlicy, któremu ufasz - opowiedz szczerze o tym, czego, z jakiego powodu i od kogo doświadczyłeś. To trudna dla Ciebie sytuacja, więc nie obawiaj się poprosić o pomoc i interwencję w tej sprawie.
2. Poinformuj także swoich rodziców o całej sytuacji, przedstaw im wszystkie okoliczności zdarzenia.
3. Zasięgnij porady pedagoga lub psychologa – opowiedz mu o swoich obawach, przeżyciach i odczuciach. Pedagog lub/i psycholog zgodnie z Twoimi potrzebami udzieli Ci pomocy pedagogiczno-psychologicznej.
4. Twoi rodzice i Ty możecie zwrócić się o pomoc także do organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką praw dziecka/ praw człowieka.
5. W przypadku nieotrzymania pomocy ze strony Świetlicy Terapeutycznej, Twoi rodzice mogą zgłosić sprawę do właściwego Urzędu Wojewódzkiego i następnie do Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka.

Działania Świetlicy:

- Świetlica powinna zapewnić małoletnim możliwości rozwoju w bezpiecznej atmosferze, wolnej od jakiegokolwiek dyskryminacji, dlatego też jest zobowiązana do działań antydyskryminacyjnych.
- Wychowawca i pedagog podejmują działania wyjaśniające okoliczności zdarzenia, zmierzające do określenia jego znaczenia dla Ciebie oraz ustalenia sprawcy/sprawców. Informują o zdarzeniu dyrektora Świetlicy.
- Po ustaleniu sprawców poinformują o tym ich rodziców.
- Świetlica po wysłuchaniu sprawcy, uwzględniając wagę czynu oraz motywację sprawcy do popełnienia takiego czynu, zastosuje określone w Regulaminie środki dyscyplinujące sprawcę. Poinformuje o nich rodziców sprawcy.

Rodzaj krzywdy

Stosowanie wobec małoletniego cyberprzemocy

Cyberprzemoc ma miejsce wtedy, gdy doświadczyłeś przemocy w sieci w jakiegokolwiek formie - nękania, straszenia, szantażowania z użyciem sieci, publikowania lub rozsyłania ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz gdy ktoś podszywa się w sieci pod Ciebie wbrew Twojej woli.

Ścieżka postępowania małoletniego

1. Postaraj się zabezpieczyć dowody przemocy w sieci stosowanej wobec Ciebie.
2. Zgłoś ten fakt wychowawcy.

Działania placówki:

Wychowawca wysłucha Cię, przeanalizuje dowody, które dostarczysz. Jeśli będziesz mieć kłopot z zabezpieczeniem dowodów w sieci, nauczyciel poprosi o pomoc specjalistę.

3. Jeśli masz świadków doświadczanej przez Ciebie cyberprzemocy, powiedz o nich wychowawcy. Wychowawca działa zgodnie z opracowanymi procedurami postępowania. Identyfikacja sprawcy często jest możliwa dzięki zebranych materiałom – wynikom rozmów z osobą zgłaszającą, z ofiarą cyberprzemocy, analizie zebranych dowodów z sieci.
4. Wychowawca wspólnie z Tobą oceni, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem.

Działania placówki:

Po dokonaniu analizy dowodów i ustaleniu okoliczności cyberprzemocy wychowawca podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy cyberprzemocy. Wobec sprawcy cyberprzemocy będą zastosowane środki dyscyplinujące.

5. Wychowawca może też o zaistniałym zdarzeniu cyberprzemocy poinformować Twoich rodziców lub nawet policję – decyzję w tej sprawie podejmie wspólnie z Tobą, rodzicami i dyrektorem placówki.

Działania placówki:

Wystąpienie cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania policji i sądu rodzinnego. Placówka powinna powiadomić odpowiednie służby, gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów (np. nie ma zmian postawy małoletniego – sprawcy cyberprzemocy).

6. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z wychowawcą lub psychologiem (lub innym opiekunem, któremu ufasz).

Pamiętaj:

- że nie jesteś winien/winna zaistniałej sytuacji i nikt nie ma prawa zachowywać się wobec Ciebie w ten sposób;
- że pomoc, którą otrzymasz ze strony opiekunów, nie kończy się w momencie zakończenia procedur ustalenia sprawcy i zastosowania wobec niego środków dyscyplinujących. Wychowawcy będą w sposób szczególny czuwać nad Twoim bezpieczeństwem i zwracać uwagę, czy nie są podejmowane wobec Ciebie dalsze działania przemocowe. Będą Ci również pomagać w radzeniu sobie z tą trudną dla Ciebie sytuacją.

Rodzaj krzywdy

Zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego w wyniku sekstingu

Seksting polega na wysyłaniu innym osobom przez Internet lub telefon swoich intymnych zdjęć lub filmów. Jest to niebezpieczne zjawisko, ponieważ raz wysłane treści mogą zostać zapisane i użyte w dowolny sposób. Mogą też trafić w ręce niepowołanych osób i stają się narzędziem cyberprzemocy: szantażu czy zastraszania osoby, która się na nich znajduje. Mogą zostać przesłane innym osobom bez zgody osoby, która się na nich znajduje.

Rodzaje sekstingu:

1. Wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników. Materiały nie uległy rozprzestrzenieniu dalej.
2. Materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle. Młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie.
3. Materiały zostały rozesłane większej liczbie osób w celu upokorzenia osoby na nich zaprezentowanej lub zostają rozpowszechnione omyłkowo, jednak są zastosowane jako narzędzie cyberprzemocy.

Ścieżka postępowania małoletniego

Jeśli Ty i/lub Twoi rodzice lub opiekunowie prawni uznają, że jesteś ofiarą sekstingu:

1. Opowiedz o nim dokładnie rodzicom lub wychowawcy któremu ufasz.
2. Zbierz i zabezpiecz dowody dostępne w formie elektronicznej - przesyłane zdjęcia, zrzuty ekranów portali, w których opublikowano zdjęcia. Dzięki nim możliwa będzie identyfikacja sprawcy. Ponieważ seksting jest karalny, skrupulatność i wiarygodność dokumentacji ma duże znaczenie.
3. Przekaż zebrane materiały wychowawcy.

Działania placówki:

• *W placówce zostanie przeprowadzona analiza dowodów o raz postępowanie mające na celu ustalenie sprawy. Jeżeli niektóre z tego typu materiałów rozesyłanych do większej liczby osób zostaną uznane za pornograficzne, dyrektor placówki ma obowiązek zgłoszenia incydentu na policję.*

• *Wychowawca i/lub psycholog biorąc pod uwagę Twoje dobro, poinformują o zdarzeniu Twoich rodziców.*

• *Jeżeli celem sprawcy było upokorzenie Ciebie, sprawca/sprawcy zostaną wezwani do dyrektora placówki. Przedstawione zostaną sprawcom dowody, okoliczności zdarzenia, konsekwencje, jakimi skutkuje takie zachowanie. Wobec sprawcy zostaną zastosowane środki dyscyplinujące.*

4. W sytuacji każdego rodzaju sekstingu zostaniesz otoczony przez placówkę opieką psychologiczno-pedagogiczną. Rozmowa na temat samego zdarzenia czy identyfikacji potencjalnego sprawcy będzie realizowana w warunkach komfortu psychicznego dla Ciebie – ofiary sekstingu, z szacunkiem dla Twojej indywidualności i przeżytego stresu.

5. Jeżeli Ty i Twoi rodzice uznacie, że pomoc placówki jest niewystarczająca, możecie poprosić wychowawcę i/lub psychologa o podjęcie decyzji o skierowaniu Ciebie do placówki specjalistycznej na terapię psychologiczną.

Rodzaj krzywdy

Wysyłanie małoletniemu w Internecie treści szkodliwych, nielegalnych i niepożądanych

Są to treści, które mogą wywołać u Ciebie negatywne emocje i które promują czy też po prostu przedstawiają niebezpieczne albo niezgodne z prawem zachowania.

Ścieżka postępowania małoletniego

Jeżeli ktoś wysłał Ci w Internecie treści nawołujące do samookaleczeń, samobójstw, zachowań szkodliwych dla zdrowia, treści dyskryminacyjne, promujące wrogość, treści pornograficzne dostępne bez żadnego ostrzeżenia, fake newsy - fałszywe wiadomości:

1. Zgłoś ten fakt rodzicom oraz wychowawcy w placówce (albo innemu pracownikowi placówki, któremu ufasz).
2. W miarę swoich możliwości i umiejętności zabezpiecz dowody. Skorzystaj z pomocy rodziców i pracowników placówki. Jeśli masz świadków zdarzenia, poinformuj o nich wychowawcę.
3. Kontakt z treściami szkodliwymi lub niebezpiecznymi może wywołać u Ciebie duży stres i frustrację. Skontaktuj się z wychowawcą lub psychologiem i opowiedz mu, co czujesz – skorzystaj z ich pomocy.

Zabezpieczenie dowodów jest przede wszystkim zadaniem Twoich rodziców lub opiekunów prawnych, w czynnościach tych może wspomagać ich przedstawiciel placówki posiadający odpowiednie kompetencje techniczne. Dowody odgrywają kluczowe znaczenie w identyfikacji sprawców.

Działania placówki:

- *Placówka powiadomi Twoich rodziców o zaistniałym zdarzeniu.*
- *We współpracy z nimi, po dokonaniu analizy dowodów placówka ustali okoliczności uzyskania przez Ciebie dostępu do szkodliwych treści.*
- *Jeżeli treści można bezpośrednio powiązać z małoletnimi z danej placówki, placówka podejmie zgodne z jej statutem działania mające na celu ustalenie sprawcy.*

Pamiętaj, że sprawcą jest osoba, która udostępniła szkodliwe treści lub twórca tych treści.

- *Po ustaleniu sprawcy zostanie przeprowadzona rozmowa z nim oraz jego rodzicami. W trakcie rozmowy sprawcy zostanie uświadomiona szkodliwość prowadzonych przez niego działań.*

- Placówka zastosuje wobec sprawcy ustalone w statucie środki dyscyplinujące.
- Jeżeli treści nie można bezpośrednio powiązać z małoletnimi z danej placówki, placówka zgłosi incydent na policję.
- Jeżeli upowszechniane treści naruszały obowiązujące prawo, placówka złoży zawiadomienie na policję.
- Placówka uzgodni z twoimi rodzicami podejmowane działania i formy wsparcia Ciebie.
- Zapewni Ci pomoc wychowawcy lub psychologa.
- Jeżeli pomoc udzielona przez placówkę okaże się niewystarczająca, w porozumieniu z Twoimi rodzicami może Cię skierować na specjalistyczną terapię.

Rodzaj krzywdy

Naruszenie prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania w sieci danych osobowych lub wizerunku małoletniego

Ścieżka postępowania małoletniego

1. Gdy sprawcą jest małoletni – kolega ofiary, skontaktuj się z wychowawcą. Przedstaw mu sytuację (szczegóły sprawy), okoliczności naruszenia Twoich praw.
2. Poinformuj równocześnie o zaistniałym zdarzeniu rodziców.
3. W miarę Twoich możliwości zabezpiecz dowody naruszenia Twoich praw. Zgromadź sam lub z pomocą pracownika, posiadającego umiejętności z zakresu technologii cyfrowej (może Ci go wskazać wychowawca) materiały świadczące o wystąpieniu nieodpowiedniego lub niedozwolonego prawem działania – w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu, konwersacja w komunikatorze lub mms/sms).
4. Przekaż dowody rodzicom i wychowawcy.
5. Dokonaj zmian identyfikujących Cię w sieci – powinni być przy tym Twoi rodzice.
6. Jeżeli naruszenie Twoich praw skutkuje dla Ciebie dużym obciążeniem emocjonalnym, zwróć się do pedagoga lub psychologa o wsparcie, którego potrzebujesz. Zaplanują oni wraz z Tobą i Twoimi rodzicami rodzaj pomocy dla Ciebie i wdrożą działania chroniące Cię przed stresem, lękiem, wstydem lub innymi emocjami, których doświadczasz.

Działania placówki:

- *Placówka podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy naruszenia Twoich praw do ochrony wizerunku i danych osobowych.*
- *Jeśli sprawcą okaże się podopieczny placówki, którego działaniu nie przyświecał świadomy zamiar wyrządzenia Ci szkody majątkowej lub osobistej (był to np. niestosowny żart, niewłaściwe zachowanie wobec Ciebie), placówka podejmie zgodne z jej statutem działania wychowawcze i dyscyplinujące sprawcę.*

Uwaga! Zebrane dowody muszą jasno wskazywać na konkretnego sprawcę oraz na to, że sprawca świadomie zmierzał do wyrządzenia Ci szkody majątkowej lub osobistej. Jeżeli naruszenie twojej prywatności lub wyłudzenie czy kradzież tożsamości skutkują wyrządzeniem Tobie szkody majątkowej lub osobistej – to placówka i rodzice powinni przekazać dowody policji. Decyzję o powiadomieniu policji podejmuje dyrektor placówki w porozumieniu z rodzicami. W takiej sytuacji identyfikacji sprawcy dokonuje policja.

- *Placówka zapewni Ci opiekę pedagogiczno-psychologiczną. W przypadku konieczności podejmowania dalszych działań pomocowych na Twoją rzecz i w razie potrzeby, którą zgłosisz wraz ze swoimi rodzicami, może skierować Cię za zgodą rodziców do placówki specjalistycznej.*
- *Powiadomi Ciebie i Twoich rodziców o swoich działaniach w celu usunięcia skutków działania sprawcy (np. usunięcie z Internetu intymnych zdjęć, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym).*
- *Zadba o to, aby informacje narażające Cię na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.*

Rodzaj krzywdy

Nawiązywanie przez małoletniego niebezpiecznych kontaktów w Internecie

W przypadkach niebezpiecznych kontaktów inicjowanych w Internecie może dochodzić do zagrożenia twojego życia i zdrowia, a także szantażu i przymusu realizacji czynności seksualnych.

Ścieżka postępowania małoletniego

Jeśli Twoi rodzice lub opiekunowie prawni zgłoszą w placówce taki problem związany z Tobą lub zrobisz to Ty sam:

1. Opowiedz o nim dokładnie rodzicom, wychowawcy lub innemu pracownikowi placówki, któremu ufasz.
2. Zbierz dowody dostępne w formie elektronicznej (zapisy rozmów w komunikatorach, na portalach społecznościowych; zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail). Zabezpiecz te dowody – możesz skorzystać z pomocy pracownika, którego wskaże Ci wychowawca.
3. Przekaż dowody wychowawcy i rodzicom. Od chwili przekazania przez Ciebie i rodziców dowodów placówce, to ona we współpracy z rodzicami zgłasza sprawę policji w celu ustalenia sprawcy. To policja prowadzi dalsze dochodzenie w Twojej sprawie. W przypadkach naruszenia prawa – szczególnie w przypadku uwiedzenia dziecka do lat 15, placówka ma obowiązek powiadomienia policji lub sądu rodzinnego.
4. Jeżeli potrzebujesz pomocy i wsparcia po ujawnieniu zdarzenia, zwróć się o pomoc do pedagoga lub/i psychologa.

Uwaga! Nie podejmuj samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy – to zadanie policji. Nie próbuj bezpośrednio kontaktować się ze sprawcą.

Działania placówki i rodziców:

- Wychowawca we współpracy z Twoimi rodzicami powiadomi o zdarzeniu dyrektora placówki.
- Placówka i rodzice bezzwłocznie zawiadomią policję o wystąpieniu zdarzenia. Przekażą policji dowody oraz wszelkie uzyskane informacje o sprawcy.
- Placówka wszelkie działania pomocowe wobec Ciebie, stosownie do twoich potrzeb uzgodni z Twoimi rodzicami.
- Placówka obejmie Cię opieką psychologiczną i pedagogiczną. Jeśli będziesz potrzebować dalszej pomocy, w uzgodnieniu z rodzicami, placówka może Cię skierować na terapię do placówki specjalistycznej opieki psychologicznej.

Część IV. Materiał pomocniczy

Prawa dziecka. Wykaz telefonów i adresów mailowych do instytucji pomocowych

Prawa dziecka – co musicie o nich wiedzieć?

W Polsce najważniejszymi aktami prawnymi, gwarantującymi prawa dziecka, są: Konstytucja RP, Konwencja o prawach dziecka i Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka. Źródłem praw dziecka jest godność człowieka, zwana również człowieczeństwem. W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zapisana jest ona w art. 30:

„Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych”.

Z godności wywodzą się dwie zasady: wolność i równość, które są podstawą wszystkich praw człowieka. Wolność oznacza to, że człowiek nie jest własnością kogokolwiek, posiada wolną wolę, może samodzielnie podejmować decyzje i świadomie ponosić za nie odpowiedzialność (dziecko uczy się tego w trakcie dojrzewania). Równość oznacza, że każde dziecko ma takie same prawa i ma być tak samo traktowane przez wszystkich bez jakiegokolwiek dyskryminacji.

Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka – każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych (Art. 72. Konstytucji RP).

Każdemu dziecku przysługują prawa dziecka tak, jak każdemu dorosłemu prawa człowieka. Praw tych nikt nie może dziecka pozbawić. Prawa dziecka są więc naturalną konsekwencją praw człowieka.

Doprecyzowanie praw dziecka wynika z potrzeby dania dzieciom dodatkowej ochrony przed dorosłymi – dziecko ze swej natury jest słabsze od nich. Taką ochronę dają dzieciom ich prawa zapisane w Konwencji o Prawach Dziecka, którą przyjęło Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r. Polska podpisała Konwencję o Prawach Dziecka 7 czerwca 1991 roku i od tego momentu jej przepisy, zobowiązujące państwo do przestrzegania praw dziecka, obowiązują także w naszym kraju.

Prawa dziecka istnieją po to, aby Was chronić, aby zapewnić Wam zdrowie i bezpieczeństwo. Jeśli wszyscy szanowaliby prawa dziecka, każde dziecko byłoby odpowiednio traktowane. Niestety, nie zawsze tak jest. W każdym kraju są dzieci, których prawa są łamane. Dzieci bywają krzywdzone, wykorzystywane czy zastraszane.

Konwencja Praw Dziecka zakłada, że należy się Wam szczególna opieka i ochrona, bo nie zawsze jesteście w stanie należycie zadbać o swoje bezpieczeństwo.

Gdy znacie swoje prawa, możecie łatwiej obronić się przed przemocą, krzywdzeniem, dyskryminacją, której doświadczacie ze strony rówieśników i dorosłych. Bo wiecie, że macie prawo do ochrony swojego zdrowia i bezpieczeństwa oraz że są instytucje, które powinny Wam pomóc.

Dlatego dzieci na całym świecie, podobnie jak dorośli, mają zapewnione swoje prawa, czyli obowiązujące reguły postępowania, które mają Was chronić przed wszelką krzywdą. Zamierzeniem twórców Konwencji Praw Dziecka było kierowanie się zawsze Waszym dobrem oraz traktowanie wszystkich dzieci jako równych wobec prawa, niezależnie od pochodzenia, koloru skóry czy wyznania. Warto, abyście zapamiętali, że:

- Prawa dziecka dotyczą każdego dziecka, czyli osoby poniżej 18. roku życia.
- Nie musicie nic zrobić, aby otrzymać prawa.
- Prawa dziecka macie zawsze i nikt nie może wam ich odebrać.
- Wszystkie prawa dziecka są równie ważne. Nie ma praw mniej lub bardziej ważnych od innych.
- Prawa dziecka dotyczą różnych dziedzin waszego życia, np. macie prawo do:
 - znajomości swoich praw oraz powoływania się na nie w różnych sytuacjach, a także do ich poszanowania przez innych, ù do swobody myśli, sumienia i wyznania,
 - do prywatności i tajemnicy korespondencji ù do nauki i informacji
 - do wypoczynku i czasu wolnego
 - do opieki zdrowotnej ù do wychowania przez rodziców
 - prawo do ochrony przed wykorzystywaniem, przemocą i poniżaniem
 - prawo do własnej tożsamości, które oznacza, że macie prawo do imienia, nazwiska i obywatelstwa i znajomości swego pochodzenia
 - prawo do wyrażania własnych poglądów.
- Za ochronę Waszych praw odpowiada państwo

Ze swoimi prawami macie do czynienia każdego dnia w różnych sytuacjach. Jeśli np. gracie w piłkę po lekcjach, to realizujecie wasze prawo do zabawy; jeśli idziecie do kina z koleżankami – realizujecie prawo do spotkania się z innymi i wykorzystywania czasu wolnego; gdy kładziecie się spać – korzystacie z prawa do odpoczynku; gdy np. złamiecie nogę – korzystacie z prawa do opieki zdrowotnej.

Prawa kojarzyć się mogą ze swobodą decydowania o wszystkim, co Was dotyczy. Jednak prawa mają też swoje ograniczenia, które wynikają z faktu, że:

- inni też mają takie same prawa i egzekwując swoje prawa, nie możecie naruszać praw innych osób,
- poza przyznanymi Wam prawami macie nałożone przez rodziców i placówkę (czyli państwo) pewne obowiązki, które powinniście wypełniać.

Jak widzicie, Wasze prawa wiążą się więc równocześnie z pewnymi ograniczeniami i obowiązkami, które zostały na Was nałożone. Wynika z nich na przykład, że:

- nie możecie spać w domu cały dzień i nie pójść do placówki, bo Wam się nie chce;
- nie możecie chodzić tylko na te lekcje, które lubicie;
- nie macie prawa do robienia zdjęć lub filmików koleżance lub koledze bez ich zgody;.
- nie macie prawa do złośliwego komentowania ubioru lub zachowania kolegi czy koleżanki.

Podstawę korzystania z danych Wam praw stanowi zatem umiejętność świadomego z nich korzystania.

NAJWAŻNIEJSZE PRAWA DZIECKA

OCHRONA PRZED PRZEMOCĄ I WYKORZYSTYWANIEM

Prawo do ochrony przed wykorzystywaniem, przemocą i poniżaniem

- Macie prawo do życia bez wyzyskiwania i wykorzystywania, nikt nie może was siłą zmuszać do zrobienia niczego, a zwłaszcza czegoś złego. Nikt też nie może zmuszać Was do pracy ponad siły ani wykorzystywać zarobkowo w inny sposób.

- Macie prawo do ochrony przed przemocą fizyczną, psychiczną i zaniedbaniem. Nikt nie ma prawa Was bić, prześladować i wykorzystywać w celach seksualnych. Macie prawo do ochrony przed wszystkimi formami wykorzystywania seksualnego. Nikt nie ma prawa dotykać Was w sposób, którego sobie nie życzycie i nakłaniać lub zmuszać Was do kontaktów seksualnych.

- Nikt nie ma prawa angażować Was w produkcję narkotyków i handel nimi ani zmuszać czy namawiać do ich zażywania. Policja, nauczyciele i inne służby mają za zadanie chronić Was przed dostępem do nich. Przykłady:

- Nie możecie więc zmuszać koleżanki w jakikolwiek sposób, aby dała wam odpisać zadanie domowe.
- Nie możecie zmuszać kolegi do wagarów, zapalenia papierosa, wypicia alkoholu lub zażycia narkotyku.
- Nie możecie nikogo uderzyć ani wyśmiewać się z jego wyglądu czy zachowania.

A czy rodzice mają prawo nałożyć na Was obowiązki domowe, np. zrobienie zakupów, wynoszenie śmieci, sprzątanie swojego pokoju?

Tak, ponieważ rodzice wychowują was wg pewnych zasad. Uczą porządku, przydzielają różne zadania do wykonania. Uczą was w ten sposób odpowiedzialności. To przejaw troski o Wasze przyszłe życie.

- Macie prawo do życia bez przemocy i poniżania. Nikt nie może Was bić ani znęcać się nad Wami w inny sposób. Macie też prawo do szukania wszelkiej pomocy, zawsze, gdy jesteście krzywdzeni.

Komentarz: Nikt (kolega, koleżanka lub dorosły) nie ma prawa Was uderzyć, wyzywać lub poniżyć w jakikolwiek inny sposób. Nikt nie ma też prawa wyśmiewać się z czyjegoś wyglądu czy zachowania

Prawo do ochrony przed przemocą oznacza, że bicie i poniżanie, znęcanie się, okrutne i poniżające traktowanie są niedopuszczalne i karalne.

EDUKACJA I ODPOCZYNEK

Prawo do nauki i informacji

Macie prawo do nauki i dostępu do informacji, ale także prawo do czasu wolnego – wypoczynku zabawy czy korzystania z zajęć rekreacyjnych.

Wasze prawo do nauki polega na tym, że jesteście uprawnieni do korzystania z bezpłatnej edukacji, bo państwo gwarantuje każdemu z Was bezpłatny dostęp do nauczania. Możecie również wybrać szkołę prywatną lub społeczną, która jest płatna. Jednocześnie jednak macie obowiązek chodzenia do szkoły. Prawo do nauki daje Wam możliwość dokonania określonego wyboru.

Komentarz: Mowa jest o tym w Konwencji o Prawach Dziecka (art.17) – „Masz prawo do uzyskiwania informacji z różnorodnych źródeł. Gazety, książki, radio, telewizja, Internet i wszelkie inne media skierowane do dzieci powinny dostarczać Ci takie informacje, które są zrozumiałe i nie wyrządzają Ci krzywdy.”

Edukacja powinna rozwijać Wasze zdolności i umiejętności. Powinna także uczyć tolerancji i szacunku dla praw człowieka, rodziców oraz kultury i kraju, z którego pochodzicie. Poprzez odpowiednią edukację powinniście uczyć się także jak chronić środowisko naturalne.

Macie prawo uczyć się i zdobywać informacje, czytając gazety, książki, oglądając telewizję i korzystając z Internetu. Jednak nauczyciele i rodzice powinni dbać o Wasze bezpieczeństwo. Surfowanie po necie bywa naprawdę niebezpieczne.

Prawo do odpoczynku i wolnego czasu

Chodzi o to, abyście na przykład w placówce mieli przerwy, ferie i wakacje i żeby zajęcia nie trwały cały dzień.

Przykłady:

- Czy koleżanka która zaprosiła na swoje urodziny tylko część Waszej klasy, naruszyła takim zachowaniem czyjeś prawo?

Komentarz: Nie, bo ma ona prawo organizować sobie czas wolny i spotykać się z kim chce.

- Czy nauczyciel, który przedłużył lekcję na czas całej przerwy, naruszył Wasze prawo do odpoczynku?

Komentarz: Tak, przerwa ma Wam zapewnić odpoczynek przed kolejną lekcją

PRAWO DO WYCHOWANIA W RODZINIE

Macie prawo do wychowania w rodzinie, a rodzice zawsze powinni kierować się Waszym dobrem. Nawet, gdy rodzice nie są razem i mieszkają osobno, macie prawo do kontaktu z każdym z nich, chyba że to byłoby dla Was szkodliwe. Macie też prawo mieszkać ze swoimi rodzicami, chyba że nie byłoby to dla Was dobre, np. jesteście krzywdzeni.

PRYWATNOŚĆ

Prawo do prywatności

Nikt nie może w sposób arbitralny i bezprawny ingerować w sferę życia prywatnego, rodzinnego lub domowego dziecka czy w jego korespondencję. Nikt nie ma prawa poniżać i ośmieszać dziecka ani wtrącać się do jego osobistych spraw, czytać listów, maili, smsów czy pamiętników – chyba że w uzasadnionych sytuacjach sąd zadecyduje inaczej.

Macie prawo do tajemnicy korespondencji, prywatności i swobody wypowiedzi. Prawo do prywatności oznacza, że możecie dysponować własnymi rzeczami, nikomu nie wolno bez powodów wkraczać w Wasze sprawy osobiste i rodzinne.

Prawa dzieci podlegają pewnym ograniczeniom, ale tylko w sytuacji, gdy chodzi o Wasze dobro i bezpieczeństwo.

Przykład:

Podczas zabawy, zabieracie telefon swojemu koledze i czytacie jego smsy. Czy uważacie to za zabawny żart czy naruszenie jego prawa?

Komentarz: Oczywiście naruszyliście tu prawo Waszego kolegi do prywatności, bo nikt nie ma prawa do ingerencji w waszą prywatność, chyba że robi to ze względu na wasze dobro. Artykuł 16 Konwencji o Prawach Dziecka wskazuje: Nikt nie ma prawa do ingerencji w Twoją prywatność, chyba że robi to ze względu na dobro Twoje lub Twoich bliskich.

WYRAŻANIE WŁASNYCH POGLĄDÓW, SWOBODA MYŚLI, SUMIENIA I WYZNANIA

Prawo do swobodnego wyrażania własnych poglądów we wszystkich sprawach dotyczących dziecka

Prawo do wyrażania własnych poglądów oznacza, że w ważnych dotyczących Was sprawach możecie wygłaszać swoje zdanie, opinie, własną wolę.

Komentarz: Prawo to oznacza też, że nie możecie się z nikogo wyśmiewać, szydzić z jego wyglądu, zachowania, itp. Jeśli to zrobicie, naruszyacie prawo kolegi/koleżanki do ochrony przed poniżaniem i dyskryminacją.

Artykuł 12 Konwencji o Prawach Dziecka stanowi, że macie prawo wypowiadać swoje zdanie w sprawach, które Was dotyczą, a dorośli powinni was wysłuchać i wziąć je pod uwagę. Nawet w postępowaniu przed sądem.

Prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania

Swoboda wyrażania wyznawanej religii lub przekonań może podlegać tylko takim ograniczeniom, które są przewidziane prawem i są konieczne do ochrony bezpieczeństwa narodowego i porządku publicznego, zdrowia lub moralności społecznej bądź podstawowych praw i wolności innych osób.

W realizacji tego prawa ochrona praw dziecka oraz praw rodziców wzajemnie się przenikają. Oznacza to, że macie przyznane prawo do wolności sumienia i wyznania, jednak możecie z niego korzystać pod władzą rodzicielską. Oznacza to, że rodzice mogą Was wychowywać zgodnie ze swoimi przekonaniem w sprawach religii.

Przykład: Uczniowie niepełnoletni nie mogą sami decydować o udziale w lekcjach religii. Prawo do decydowania o wychowaniu religijnym dzieci Konstytucja i Kodeks rodzinny i opiekuńczy daje rodzicom.

Religia i etyka nie są dla wychowanka przedmiotami obowiązkowymi, udział w nich jest dobrowolny. Małoletni może uczestniczyć w zajęciach z religii, z etyki, z obu przedmiotów, może też nie wybrać żadnego z nich.

OPIEKA , POMOC PAŃSTWA I OCHRONA DZIECKA PRZEZ PAŃSTWO

Prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa

Gdy znajdujecie się w sytuacji, gdy zostaliście pozbawieni czasowo lub na stałe swego środowiska rodzinnego lub gdy ze względu na swoje dobro nie możecie pozostać w tym środowisku, państwo musi zapewnić Wam opiekę, m.in.: umieszczenie w rodzinie zastępczej, adopcję lub – gdy jest to niezbędne – umieszczenie w odpowiedniej instytucji powołanej do opieki nad dziećmi.

Prawo do zachowania godności, szczególnie dziecka psychicznie lub fizycznie niepełnosprawnego

Dziecko niepełnosprawne powinno mieć zapewnioną pełnię normalnego życia w warunkach gwarantujących mu godność, umożliwiających osiągnięcie niezależności oraz ułatwiających aktywne uczestnictwo dziecka w życiu społeczeństwa.

Przysługuje Wam zatem prawo do pełnego dostępu do dóbr i usług oraz wszechstronnej rehabilitacji, prawo do nauki, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i innych gwarancji i zabezpieczeń społecznych.

Prawo do ochrony zdrowia i opieki medycznej

Oznacza to, że macie prawo do jak najwyższego poziomu zdrowia i udogodnień przy leczeniu chorób oraz profilaktyki i rehabilitacji zdrowotnej oraz nie możecie zostać pozbawieni dostępu do tego rodzaju opieki zdrowotnej.

Prawo do otrzymywania pomocy i wsparcia od państwa, jeśli Ty i Twoja rodzina jesteście w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.

Państwo powinno wspierać rodziny, których nie stać na zapewnienie dzieciom odpowiedniego poziomu życia.

Prawo do ochrony przed konfliktem zbrojnym

Jeśli nie ukończyliście 15 lat, nie możecie być rekrutowani do wojska i brać bezpośredniego udziału w konflikcie zbrojnym.

Prawo do ochrony w procesie karnym

Jeżeli złamaliście prawo, nie powinniście przebywać w więzieniu z dorosłymi. Macie prawo utrzymywać kontakt ze swoją rodziną oraz prawo do pomocy prawnej lub innej np. psychologa. Macie prawo zgłaszać sytuacje, w których jesteście źle traktowani. Jeśli złamiecie prawo, powinniście uzyskać pomoc prawną i być właściwie traktowani przez system sprawiedliwości

ZNAJOMOŚĆ SWOICH PRAW I PRAWO POWOŁYWANIA SIĘ NA NIE

Wszystkie dzieci mają takie same prawa.

Nie ma gorszych ani lepszych dzieci – każde dziecko takie same prawa jak wszyscy. Wszystkie dzieci są równe wobec prawa i nikogo nie można dyskryminować bez względu na to kim jest, gdzie mieszka, czym zajmują się jego rodzice, jakim mówi językiem, jaką wyznaje religię, jakiej jest płci, czy jest w pełni sprawny, czy też nie, czy jest bogaty, czy biedny.

Komentarz: Macie prawo do tego, aby każdy Wasze prawa szanował, ale również Wy musicie szanować prawa innych. Macie prawo do bycia takimi, jakimi jesteście, nawet gdy różnicie się od innych. Wasze prawa w żaden sposób nie powinny jednak ograniczać praw innych osób.

Macie prawo znać swoje prawa! Państwo powinno zadbać, aby prawa dziecka zawarte w Konwencji Praw Dziecka były znane zarówno wśród dzieci, jak i dorosłych. O prawach dziecka uczycie się np. w placówce wsparcia dziennego. Artykuły 43-54 Konwencji dotyczą

tego, jak dorośli i państwo powinni współpracować, aby Wasze prawa były przestrzegane i chronione.

Gdzie można się poskarżyć, gdy Wasze prawa są łamane?

Jeśli znacie kogoś, kto potrzebuje pomocy lub sami znajdujecie się w trudnej sytuacji, możecie zwrócić się o pomoc do rodziców, wychowawcy czy dyrektora, zgodnie ze ścieżką postępowania opisaną w „Standardach ochrony małoletnich”.

Możecie też skontaktować się z policją (numer 112) oraz instytucjami niosącymi pomoc dzieciom.

Oto jedne z nich: 116111 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży;

800121212 – Dziecięcy telefon zaufania, prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka.